

ASIAKASLÄHTÖISYYS JA KOHDERYHMÄAJATTELU

Webinaari keskiviikkona 8.11.2017 klo 17.15 – 17.45

LAPIN AMK¹
Lapland University of Applied Sciences

Outi Kivirinta, lehtori Lapin AMK

MARKKINOINNIN PÄÄTEHTÄVÄT

- Asiakkaiden tarpeiden selvittäminen
- Kilpailukykyisen tarjooman ylläpitäminen
- Asiakkaiden tarpeiden tyydyttäminen
- Asiakassuhteiden kehittäminen
- Asiakkaiden mielipiteisiin vaikuttaminen
- Asiakastyytyväisyyden varmistaminen

ASIAKASLÄHTÖISYYS

- Ennen tuotteita oli tarjolla paljon vähemmän kuin oli ostajia eli kysyntää.
- Nyt asia on täysin päinvastoin. Kilpailu on kovaa ja tarjontaa on yllin kyllin.
- Paikallisen yrityksen vahvuus on se, että se tuntee
  - Asiakkaansa
  - Toimintaympäristön
  - Asiakkaiden tarpeet ja toiveet– joskus on kuitenkin hyvä kysyä tarkemmin, ettei luule tietävänsä.
  - Luonnonvara-alalla kilpailuetuna on puhtaat tuotteet, jotka on tuotettu lähellä asiakasta

ASIAKASLÄHTÖISYYS

- Asiakslähtöisyys tarkoittaa sitä, että asiakas ja asiakkaan tarpeet ja toiveet on kaiken toiminnan perusta, ei tuote kuten ennen ajateltiin.
- Asiakslähtöisyys tarkoittaa myös sitä, että yritys kuuntelee asiakasta, ottaa huomioon hänen palautteensa ja tekee korjausliikkeitä toimintaansa esim. tuotteeseen, palveluun tai asiakaspalveluun asiakkaalta saamansa palautteen perusteella.

ASIAKASLÄHTÖISYYS

- Asiakslähtöisyyden palkinto yritykselle on, että asiakslähtöisyyden ansiosta
  - Asiakkaat ovat tyytyväisiä ja heistä tulee kanta-asiakkaita
  - Yrityksen toiminta tulee mielekkääksi ja kannattavammaksi
  - Yrityksen tuotteiden ja palvelujen laatu paranee
  - Uusasiakashankinnan tarve vähenee

Kuinka päästä asiakaslähtöiseen toimintaan

- Asiakaslähtöisyys tuottaa yritykselle kannattavia ja toimivia asiakassuhteita.
- Markkinat, joilla tässä tarkoitetaan potentiaalisia eli mahdollisia asiakkaita jaetaan ryhmiin, joilla on samanlaiset tarpeet.
- Tätä prosessia kutsutaan segmentoinniksi eli lohkomiseksi tai osittamiseksi
- Segmentointi ei ole yksittäinen toimenpide, vaan se on prosessi.
- Segmentointi on kilpailukeinojen perusta.: tuotteet ja palvelut sekä asiakaspalvelu on suunniteltava segmenteittäin.

SEGMENTOINTI

- Segmentointi on erilaisten asiakasryhmien etsimistä ja valitsemista markkinoinnin kohteeksi niin, että valitun kohderyhmän arvostukset ja tarpeet tuntien sekä asiakasymmärrystä hyödyntäen pystytään tyydyttämään ne kilpailijoita paremmin ja kannattavasti.
- Segmentti on asiakasryhmä, johon kuuluvilla ostajilla on vähintään yksi ostamiseen liittyvä yhteinen piirre.

SEGMENTOINTI

- Yrityksen on löydettävä asiakasryhmät, jotka eroavat toisistaan sen suhteen, mitä ostetaan ja millä perusteilla ostetaan:

ostetaanko päivälliseksi valmisruokaa, raaka-aineita ja valmistetaan ateriat itse vai syödäänkö ravintolassa sekä ostetaanko tuotteita hinnan, kotimaisuuden vai luomu-näkökohdan perusteella.

SEGMENTOINTI

- Yrityksen on valittava mahdollisista kohderyhmistä ne, jotka ovat sille suosiollisimpia.
- Erilaisista segmenteistä on valittava muutama, ehkä vain yksi, kannattavin kohderyhmäksi.
- Yrityksen resurssit eivät yleensä riitä palvelemaan useiden segmenttien erilaisia tarpeita kilpailukykyisesti.
- Segmentoinnissa on kyse valinnasta, se ei ole sattuman tulosta.

SEGMENTOINTI

Tarkkaa segmentointia puoltavat

A. Markkinointiresurssien rajallisuus

1. Ongelmana ei ole aina resurssien vähyys, vaan niiden harjoittaminen
2. Tuottamattomien asiakasryhmien taustalla on usein se, että yritys yrittää haalia asiakasryhmiä, joissa se ei ole vahvimmillaan.

Tarkkaa segmentointia puoltavat

B. Markkinoinnin panos-tuotossuhteen tehokkuus

- Jos markkinointia joudutaan tekemään kovin laajalla alueella, resurssit eivät riitä.
- Kun viestitään vain otolliselle kohderyhmälle sen toimintatapojen mukaisesti, markkinointipanostus on järkevä ja tuottaa hyvin.

Tarkkaa segmentointia puoltavat

C. Viestinnän puhuttelevuus

- Vaikka yrityksen resurssit riittäisivätkin laajan näkyvyyden luomiseen, vaarana on, että viesti ei tehoa; yleisviesti ei tehoa, kun se ei ole tarpeeksi kohdistettu.
- Markkinoijan on uskallettava kohdentaa viestinsä eri kohderyhmille, jolloin kosketetaan henkilökohtaisesti kohderyhmää.

Tarkkaa segmentointia puoltavat

D. Yrityksen ja tuotteen profiloituminen

Markkinoinnin tavoitteena on tuotteen houkuttelevuus ja erilaistuminen.

Mielikuvat ovat tässä tärkeitä.

Rohkea segmentoiminen vahvistaa yrityksen profiilia ja vaikuttaa todennäköisesti positiivisesti myös tulokseen.

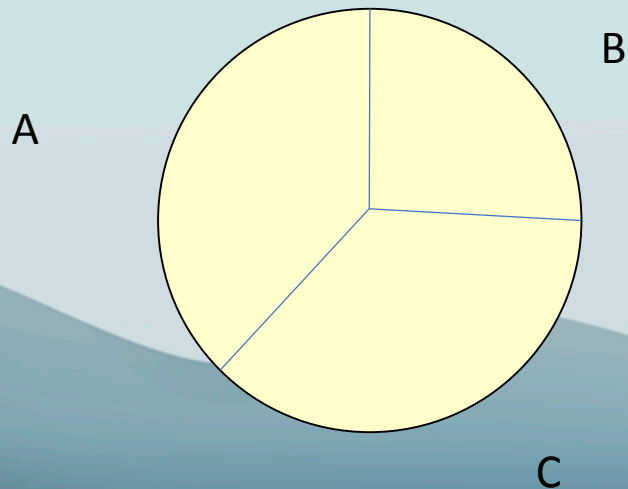

MARKKINOIDEN SEGMENTOINTI

Käsite

Segmentoida = lohkoa, osittaa

- Heterogeeniset kokonaismarkkinat jaetaan homogeenisiin osa-markkinoihin.
- A, B ja C ovat homogeenisia osa-markkinoita, jotka yhdessä muodostavat kokonaismarkkinat

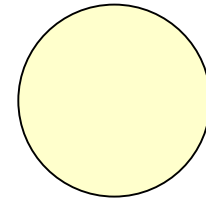

Markkinoiden segmentointi

Segmentointitavat

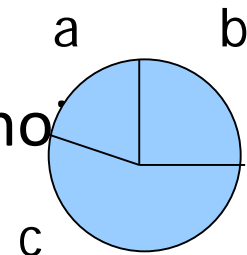
1. Segmentoimattomat markkinat

- Kaikille markkinoidaan samalla tavalla (maito)

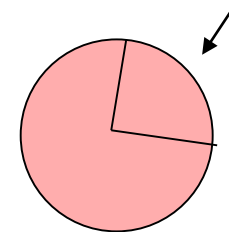
2. Segmentoidut markkinat

- Kaikille kohderyhmille markkinoidaan eri tavalla (a, b, c) (aloittelija, harrastaja, ammattilainen)

3. Keskitetyt markkinat

- Markkinointi kohdistetaan yhdelle kannattavalle ryhmälle

SEGMENTOINTI

Segmentoinnissa on niin sanotut

- Kovat segmentointi- eli lohkomiskriteerit ja
- Pehmeät segmentointi – eli lohkomiskriteerit
- Kovia kriteereitä ovat esim. ikä, sukupuoli, asuinpaikka, talouden koko jne.
- Pehmeitä ovat elintapoihin ja ostokäyttäytymiseen liittyvät tekijät kuten
  - harrastukset,
  - asenteet arvot,
  - mutta myös esim. ostopaikka tai ostotapatottumukset, kuten mistä ja kuinka ostaa esim. päivittäistavarat

SEGMENTOINTI

-Segmentoida voidaan myös

- 1. *Ei vielä –asiakkaat***
- 2. *Satunnaiset ja pienasiakkaat*** (80 % kaikista asiakkaista, mutta tuottavat vain 20 % myynnistä)
- 3. *Suurasiakkaat tai kanta-asiakkaat*** (20 % asiakkaista, mutta tuottavat 80 % myynnistä)

SEGMENTOINTI

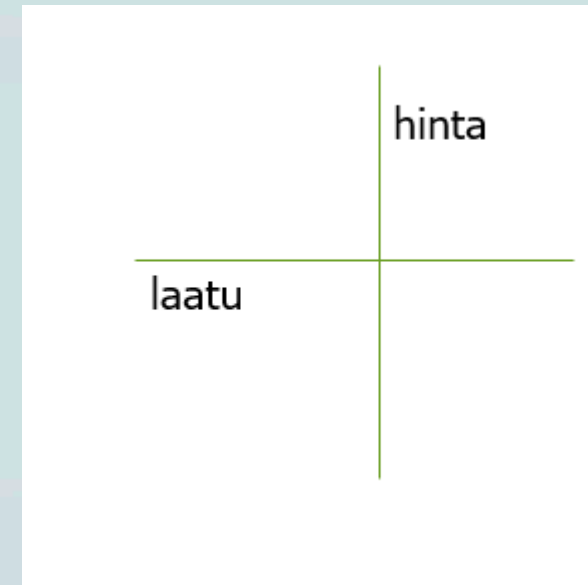
Philip Kotler (2000) kuvaa segmentoinnin vaiheita seuraavasti:

1. Selvitetään tavoitteet ja potentiaaliset asiakkaat
2. Määritellään markkinoiden lohkomisperusteet ja jaetaan markkinat segmentteihin
3. Valitaan segmentointistrategia
4. Päätetään markkinoinnin kohderyhmät
5. Toteutetaan markkinointi ja valvotaan tulokset

MARKKINOINTIOHJELMAN LUOMINEN

1. Hyvä tapa on myös asemoida kilpailijat ensin ja tarkastella, mistä löytyisi markkinarako omille tuotteille.
  - Sen jälkeen voi asemoida oman yrityksen tai tuotteet nelikenttään.

MARKKINOINTIOHJELMAN LUOMINEN

2. Suunnitellaan kullekin segmentille oma markkinointiohjelmansa
3. Toteutetaan markkinointiohjelma ja seurataan sen onnistumista

MARKKINOINTIOHJELMAN LUOMINEN

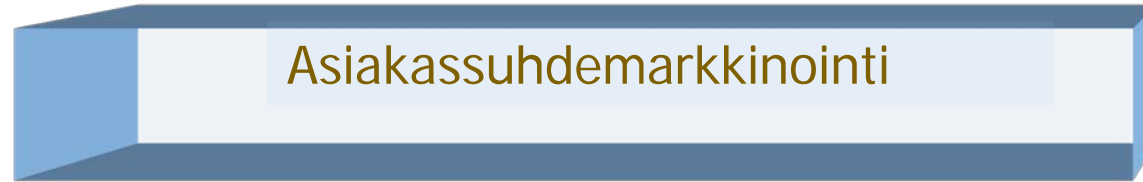
Voidaan myös valita kohderyhmään yrityksiä.

- Esimerkiksi mansikkatilallinen myy tuotteitaan sekä yrityksille että suoraan kuluttajille. Silloin kohderyhmät voivat olla esim.
  - Itsepoiminta-asiakkaat – tulevat itse poimimaan mansikat tilalta – vähiten kuluja
  - Myydään suoraan tilalta kuluttaja-asiakkaille – kulut: poiminta- ja myyntikulut
  - Myydään torilla kuluttaja-asiakkaille – kulut: poiminta-, kuljetus- ja myyntikulut
  - Myydään kauppaliikkeille, joille toimitetaan marjaa myyntiin – kulut: poiminta- ja kuljetuskulut
  - Myydään mahdollisesti teollisuudelle jatkojalostukseen – kulut: poiminta- ja kuljetuskulut
- Kaikissa tapauksissa on tärkeää asiakaslähtöisyys. Asiakas arvostaa sitä, että laatu on hyvä, toimitusajat pitävät jne.

Asiakaslähtöinen markkinointi

- Asiakaslähtöisyys, asiakassuhdemarkkinointi ja asiakassuhteen hoito on keskeinen kilpailukeino nykyisin

ASIAKASSUHTTEEN YLLÄPITO

Nykyinen markkinointi korostaa asiakassuhteen jatkuvaa ylläpitoa ja kehittämistä, mikä ei ollut tavallista aikaisemmin.

Kehitys:

asiakkaan kannattavuus
pitkällä aikavälillä

asiakkaan kannattavuus
kokonaisuutena lyhyellä aikavälillä

kertakaupat
hankkeen kannattavuus

ASIAKASSUHTEEN YLLÄPITO

- Mitä parempi asiakas on, sitä tärkeämpää on asiakassuhteen hoito
- Ei riitä, että asiakas ostaa kerran, vaan hänet yritetään saada ostamaan toistuvasti uudelleen.
- Yksittäisistä markkinointikampanjoista on siirrytty pitkäkestoiseen, asiakassuhdetta rakentavaan markkinointiin.
- Nykyaikaisessa markkinoinnissa on keskeisintä löytää oma asiakaskunta, jonka tarpeet, arvostukset ja ostokäyttäytyminen tunnetaan mahdollisimman tarkasti.

Kiitos!

LÄHTEET

Bergström, S & Leppänen A: Yrityksen asiakasmarkkinointi. Edita, Otavan kirjapaino, Keuruu, 2015.

Anttila M & Iltanen K: Markkinointi. WSOY, Profit. WSOY:n kirjapaino Porvoo 2004.

Lahtinen L & Isoviita A: Asiakaspalvelun ja markkinoinnin perusteet. Avaintulos Oy. Gummerus Kirjapaino Oy, Jyväskylä, 2001.

LUTUNEN

TÄSMÄTIETOA LAPIN LUONNONTUOTTEISTA

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin